

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Номер 2558

17.11.2020 г.

Град София

Апелативен съд - София

5-ти търговски

На 16.11.2020 година в закрито заседание в следния състав:

Председател:	Иво Димитров
Членове:	Величка Борилова Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно частно гражданско дело № 20201000503559 по описа за 2020 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.274, ал.1, т.2 ГПК и е образувано по частна жалба на Д. Б. А., действаща в качеството си на синдик на „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД, ЕИК *** насочена против Определение № 903318/22.07.2020 г., постановено по т.д. № 37/2020 г. по описа на ОС Благоевград в частта му, с което първоинстанционният съд е отказал да приеме за разглеждане в производството предявения от синдика иск с допълнителната искова молба, макар да нямало изричен диспозитив за това, както и в частта му, с която производството по делото е спряно на осн.чл.229, ал.1, т.4 ГПК до разрешаване на въпроса за откриване на производство по несъстоятелност за „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД с влязло в сила решение по т.д. № 252/2016 г. по описа на ОС Благоевград.

В частната жалба се поддържа неправилност на обжалваното определение, като постановено при нарушение на съдопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон.

Поддържа се във връзка с тях, че решението на въззивната инстанция по цитираното т.д. № 252/2016 г. по описа на ОС Благоевград, с което първоинстанционното решение за откриване производство по несъстоятелност на „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД не е влязло в сила, а по арг. от чл.641 ТЗ отпадането на правните последици от постановеното решение за откриване производство вследствие на незабавното им изпълнение, запазват действието си. Затова и производството по предявените отменителни иски и това за откриване производство по несъстоятелност срещу търговеца не са в отношение на преюдициелност.

Отделно от горното се поддържа, че в разпоредителната част на обжалваното определение липсвало произнасяне по предявения с допълнителната искова молба иск, а в обстоятелствената му част имало изложени доводи в насока, че същият не се приемал за разглеждане от съда.

Затова синдикът счита, че за него е налице правен интерес от обжалване на определението в тази му част като неправилно и иска отмяната му и постановяване съвместно разглеждане на предявения евентуален иск, а в случай, че се счете от настоящата инстанция, че главните иски са преюдициални, то да се постанови отделяне и спиране на производството по предявения с допълнителната искова молба иск на осн.чл.229 ГПК с цел процесуална икономия.

Насрещната страна в производството в писменото си становище оспорва доводите,

развити в частната жалба, и поддържа правилност на обжалваното определение.

Софийският апелативен съд в решаващия състав, като съобрази доводите на частните жалбоподатели и данните по първоинстанционното дело, намира следното:

Частна жалба е процесуално допустима в частта ѝ, насочена против постановеното спиране на производството по първоинстанционното дело до разрешаване на въпроса за откриване на производство по несъстоятелност за „СиЗ Оранжерии Петрич“ ЕООД с влязло в сила решение по т.д. № 252/2016 г. по описа на ОС Благоевград.

В тази ѝ част жалбата е депозирана в рамките на преклузивния срок по чл.275, ал.1 ГПК от надлежно процесуално легитимирана страна – ищецът в първоинстанционното производство, за който е налице правен интерес от атакуване на процесното определение за спиране на производството, срещу акт, подлежащ на последващ контрол по реда на чл.274, ал.1, т.2 ГПК.

В частта ѝ, касаеща мотивите на първоинстанционното определение относно неприемането за разглеждане в производството и на предявения с допълнителната искова молба осъдителен иск, частната жалба е недопустима, защото е насочена против част от мотивите на обжалваното определение.

Със задължителна за съдилищата сила в т.18 от Тълкувателно решение № 1 от 4.01.2001 г. на ВКС по т. гр. д. № 1/2000 г., ОСГК, което не е изгубило значението си и при действащия ГПК, е прието, че мотивите не могат да бъдат обект на обжалване отделно от решението, т.к. съдържат редица констатации относно доказателствените и правнорелевантните факти, които не са обхванати от спорния предмет. Затова и се приема, че мотивите не са част от решението, с което съдът се произнася в диспозитива си по спорното материално право, и същите не са част от него. По арг. от 278, ал.4 ГПК даденото разрешение следва да се отнесе и към постановените от съда определения.

За пълнота само следва да се добави, че съдебната практика е единодушна по отношение на въпроса, че пропускът да бъде предявен отделен, самостоятелен иск с първоначалната искова молба не може да бъде преодолян чрез депозирането на допълнителна искова молба, защото това би означавало предявяването на един нов иск наред с първоначалния, каквато възможност нормата на чл.372, ал.2 ГПК не предвижда, независимо дали чрез кумулативно или евентуално съединяване с първоначално предявения/те.

Възприема се още, че възможността на ищеца да поясни и допълни първоначалната исковата молба или да измени предявения иск в допълнителната искова молба, е ограничена от общите правила за изменение на иска по чл.214 ГПК и чл.228 ГПК, поради което нови факти и обстоятелства или нов петитум могат да бъдат включени в предмета на делото в производството по търговски спор, само чрез изменение на вече предявения иск в срока по чл.372, ал.1 ГПК, но не и чрез предявяване на нов иск.

Като се е съобразил с така дадените разрешения и е изложил доводи във връзка с тях в мотивите на обжалваното определение, първоинстанционният съд е приложил точно относимия процесуалния закон.

Доколкото крайният извод от тези мотиви не е намерил отражение в диспозитива на обжалвания съдебния акт следва да се посочи, че дори и такова да бе налице, то също не би подлежало на последващ съдебен контрол.

Това е така, защото определението, с което първоинстанционният съд отказва да приеме за съвместно разглеждане в същото производство при условията на евентуалност

допълнително предявен иск с допълнителна искова молба не прегражда по - нататъшното развитие на делото, поради което не са от категорията на визираните в чл.274, ал.1, т.1 ГПК съдебни актове и не подлежи на обжалване на основание посочената правна норма.

С предявения с допълнителната искова молба иск се въвежда нов спорен предмет, като се постига последващо евентуално обективно съединяване на искове.

Определението, с което се отказва приемането за съвместно разглеждане на последващо предявените в евентуално съединение искове, не прегражда правото на страната да установи спорното правоотношение в отделен процес, защото по този начин страните не се лишават от право на защита за разрешаването на спора по евентуалния иск, а само от процесуалната възможност това да се осъществи в образуваното исково производство по главния иск.

Неприемането на допълнително предявен иск за съвместно разглеждане не би се отразило върху правилността на решението, тъй като съдът дължи произнасяне по първоначалния иск. Такова определение не попада и в хипотезата на чл.274, ал.1, т.2 ГПК поради това, че в закона не е посочена изрична възможност за обжалването му.

В този смисъл и дори да бе отразил волята си в диспозитива на обжалвания съдебен акт, първоинстанционното определение в частта, с която е отказано да се приеме за съвместно разглеждане и допълнително предявения иск с правно основание чл.649, ал.2 ТЗ, не би подлежало на последващ съдебен контрол, т.к. не попада в обхвата на чл.274, ал.1, т.1 и т.2 ГПК.

В допустимата ѝ част решаващият състав счита частната жалба за неоснователна.

Според задължителните за настоящия състав тълкувателни мотиви, изложени в т.1 на ТР № 1/09.07.2019 г. по т.д. № 1/2017 г., основанието по чл.229, ал.1, т.4 ГПК за спиране на производството по делото се разглежда в правната теория като абсолютна процесуална пречка за надлежното упражняване правото на иск.

Приема се още, че връзката между делата, която има предвид чл.229, ал.1, т.4 ГПК, е обективната зависимост между две спорни правоотношения в съотношение на обуславящо и обусловено, която винаги е конкретно съществуваща, безспорно установена, пряко касае допустимостта или основателността на иска по обусловеното дело и поради това не предполага различия в преценките на съда по двете дела.

Процесуалното значение на тази зависимост се изразява в това, че висиящността на преюдициалния спор временно препятства упражняването на правото на иск по обусловеното дело, доколкото нормата на чл.229, ал.1, т.4 ГПК императивно задължава съдът да преустанови процесуалните действия по разглеждането и приключването на делото с решение по съществото на спора.

Необходимостта от съдебна преценка за наличие на преюдициална връзка и акт на съда, постановяващ спирането на обусловеното дело, не променя абсолютния характер на пречката и императивността на процесуалното правило.

Поради това, наличието на обуславящо дело, без значение какъв е видът му /гражданско, административно, наказателно/ и кога е образувано /преди или след обусловеното дело/, актът по което следва да бъде зачетен от съда по обусловения иск с оглед разпоредбите на чл.297 – чл.298, чл.300, чл.302 ГПК, е абсолютна отрицателна процесуална предпоставка за упражняването на правото на иск и за развитието на процеса по обусловеното дело.

Спазването на процесуалните норми, уреждащи абсолютните процесуални предпоставки на правото на иск при разглеждането на делото във всяка инстанция,

обезпечава законосъобразното развитие на процеса и допустимостта на съдебното решение.

Затова е прието, че при наличие на основание за спиране по чл.229, ал.1, т.4 ГПК /независимо кога са възникнали предпоставките за това - пред първоинстанционния или пред въззивния съд/, съдебното решение ще е недопустимо и подлежащо на обезсилване като постановено при наличие на отрицателна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск по обусловеното дело – висящ преюдициален спор, от значение за правилното решаване на обусловения спор.

Гореизложеното предпоставя в настоящия казус, че като е приел, че образуваното гр.д. № 252/2016 г. по описа на ОС Благоевград с предмет –откриване на производство по несъстоятелност срещу „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД е преюдициално за производството по предявените от синдика на това дружество отменителни иски по чл.646 ТЗ и чл.645 ТЗ, първоинстанционният съд е процедирал изцяло в съответствие с изложените по-горе тълкувателни мотиви.

Няма съмнение, че производството, в което се преценяват предпоставките за това дали по отношение на „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД е налице основание за обявяване на дружеството в несъстоятелност има значение за допустимостта на предявените от назначения синдик на това дружество отменителни иски за попълване масата на несъстоятелността, поради което и последните се явяват обусловени спрямо производството по ОПН.

Следователно - наличието на обуславящото дело, крайният акт който ще се постанови и следва да бъде зачетен от съда по обусловените иски, е абсолютна отрицателна процесуална предпоставка за упражняването на правото на иск и за развитието на процеса по обусловеното дело.

Този зависимост между двете производства сочи, че висящността на преюдициалния спор временно препятства упражняването на правото на иск по обусловеното дело, по арг. от чл.229, ал.1, т.4 ГПК и последното следва да се спре и да изчака разрешаването на обуславящото такова.

Ето защо изложените доводи в обратната насока в частната жалба се явява несъстоятелни и обжалваното определение, като правилно, следва да се потвърди.

Така мотивиран, Софийският апелативен съд, ТО, 5-и състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ като процесуално недопустима частната жалба на Д. Б. А., действаща в качеството ѝ на синдик на „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД, ЕИК *** насочена против мотивите на Определение № 903318/22.07.2020 г., постановено по т.д. № 37/2020 г. по описа на ОС Благоевград, с които първоинстанционният съд е отказал да приеме за разглеждане в производството предявения от синдика иск с допълнителната искова молба иск с правно основание чл.649, ал.2 ТЗ.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази му част.

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 903318/22.07.2020 г., постановено по т.д. № 37/2020 г. по описа на ОС Благоевград в частта му, с която производството по посоченото дело е спряно на осн.чл.229, ал.1, т.4 ГПК до разрешаване на въпроса за откриване на производство по несъстоятелност за „СиЗ Оранжерии Петрич“ЕООД с влязло в сила решение по т.д. № 252/2016 г. по описа на ОС Благоевград.

Определението подлежи на обжалване пред ВКС в едноседмичен срок от връчването му на страните, по реда на чл.274, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____